

Rolnummer 6109
Arrest nr. 164/2015 van 19 november 2015

A R R E S T

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 38, 1°, van de wet van 10 april 2014 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatensysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen, ingesteld door Valérie Bonaventure en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters J.-P. Snappe, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 3 december 2014 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 4 december 2014, is beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van artikel 38, 1° (opheffing van artikel 171 van de wet van 25 april 2007) van de wet van 10 april 2014 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatenstelsel voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 10 juni 2014) door Valérie Bonaventure, Alain Brouillard, Marie Maillard, Stefan De Wilde, Dominiek Huys en Hans Giraldo.

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Jacobowitz, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 16 september 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 14 oktober 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 14 oktober 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van het belang om in rechte op te treden

A.1. De verzoekers zijn benoemd als attaché bij de dienst documentatie en overeenstemming der teksten van het Hof van Cassatie bij de koninklijke besluiten van 12 december 1995, 11 april 1996 en 13 juli 2004. Zij genieten bijgevolg het voordeel van de bepalingen van artikel 171 van de wet van 25 april 2007 « tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie ». Dat artikel 171 voert een overgangsregeling in waarbij de gevolgen worden aangepast van de wijzigingen die de wet van 25 april 2007 heeft aangebracht in het personeelsstatuut van de dienst documentatie en overeenstemming der teksten. Vóór de inwerkingtreding van die wet genoot het personeel van die dienst een vlakke loopbaanregeling. De wet van 25 april 2007 heeft die bijzondere loopbaan opgeheven en dat personeel onderworpen aan de algemene regeling die van toepassing is op het gerechtelijk personeel. Artikel 171 heeft de vroegere vlakke loopbaan evenwel behouden voor de attachés die in dienst waren op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet. De bestreden bepaling, artikel 38, 1°, van de wet van 10 april 2014, heft die overgangsbepaling op. De verzoekers hebben dus rechtstreeks en persoonlijk belang erbij de vernietiging van die bepaling te vorderen.

Ten aanzien van het enige middel

A.2. Het enige middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek en met de grondwettelijke beginselen van rechtszekerheid en niet-retroactiviteit. Die bepalingen en beginselen zijn geschonden wanneer op een categorie van burgers een retroactieve wetsbepaling wordt toegepast en niet op de andere categorieën van burgers. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij de attachés op de dienst documentatie en overeenstemming der teksten van het Hof van Cassatie, in dienst op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet van 25 april 2007, belet te worden bevorderd in de rang van eerste attaché, attaché-hoofd van dienst en directeur, de aangevoerde bepalingen schendt.

Die bepaling doet allereerst afbreuk aan verworven rechten wegens het retroactieve karakter ervan. De wet van 25 april 2007 heeft artikel 285 van het Gerechtelijk Wetboek opgeheven teneinde het personeel van de dienst documentatie en overeenstemming der teksten op te nemen in het algemene loopbaanschema van het gerechtelijk personeel. Die opneming impliceerde, naast een aanzienlijke vermindering van de wedden, het verdwijnen van de vlakke loopbaan. Artikel 171 van de wet van 25 april 2007 heeft bijgevolg voorzien in een overgangsregeling om geen afbreuk te doen aan de verworven rechten van het personeel in dienst. Door die bepaling op te heffen, doet de bestreden bepaling noodzakelijkerwijs afbreuk aan de verworven rechten die artikel 171 beschermde. Zelfs in de veronderstelling dat kon worden beschouwd dat de bevordering in de vlakke loopbaan geen automatisch karakter heeft, stelde artikel 171 van de wet van 25 april 2007 voor de attachés in dienst op het ogenblik van de inwerkingtreding ervan, een recht vast dat meer dan louter een hypothetisch karakter vertoonde. Dat recht is opgeheven door de bestreden bepaling.

De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat de retroactiviteit niet kan worden verantwoord door het gegeven dat zij ertoe strekt de verwezenlijking van een doel van algemeen belang te verzekeren. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 10 april 2014 wordt geen enkele verantwoording gegeven voor de retroactieve werking. Dat gegeven is wellicht te verklaren door het feit dat de wetgever waarschijnlijk niet de intentie had de overgangsregeling die het behoud van de verworven rechten beoogde, op te heffen. De opheffing van de overgangsbepalingen van de wet van 25 april 2007 is immers gepaard gegaan met de aanneming, bij de wet van 10 april 2014, van bepalingen met een vergelijkbare draagwijdte. De in artikel 171, eerste lid, van de wet van 25 april 2007 verankerde regel is aldus overgenomen in de overgangsbepalingen van de wet van 10 april 2014, meer bepaald in artikel 46 ervan. Dat de in artikel 171, tweede lid, bepaalde regel niet is overgenomen, is kennelijk te wijten aan een vergissing bij de coördinatie van de wetgeving. De nauwgezetheid waarmee de opstellers van de overgangsbepalingen van de wet van 10 april 2014 de meest gevarieerde individuele situaties hebben willen benaderen, bevestigt die analyse. Indien de bijzondere situatie van de verzoekende partijen uit het oog is verloren, is dat dus niet te wijten aan een bewuste keuze, maar louter omdat zij een miskende beroepsgroep vormen, die bovendien in aantal zeer beperkt is, aangezien slechts zes personen door de wetswijziging worden getroffen.

A.3.1. De Ministerraad is in hoofdorde van mening dat de verzoekende partijen de groep van burgers die zich bevinden in een situatie die met de hunne vergelijkbaar is, onvoldoende nauwkeurig aangeven. Zij voeren immers, zonder andere toelichting, «de andere categorieën van burgers» aan op wie de retroactieve wetsbepalingen niet van toepassing zijn. Aanvaarden dat een groep van personen wordt vergeleken met de overgrote meerderheid van burgers, zou erop neerkomen het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie van zijn grondslag te ontdoen, beginsel dat de vergelijking van twee soortgelijke groepen van personen impliceert. De Ministerraad is derhalve van mening dat het middel vaag is en niet kan worden onderzocht.

A.3.2. In ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat het enige middel ongegrond moet worden verklaard wegens de niet-vergelijkbaarheid van de in het verzoekschrift tot vernietiging beoogde situaties. De verzoekende partijen voeren immers een discriminatie aan tussen, enerzijds, de personeelsleden van de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie in dienst op de dag van inwerkingtreding van de wet en, anderzijds, de andere categorieën van burgers. De overgrote meerderheid van burgers kan echter onvoldoende vergelijkbaar worden geacht met de personeelsleden van de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie in dienst op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet. De andere categorieën van burgers kunnen immers met name werkzaam zijn in de privésector en bijgevolg een geldelijke loopbaan hebben, die niet is verbonden aan het optreden van de wetgever, of zijn mogelijk niet onderworpen aan de regeling van graden, examens, enz. om in een hogere functie te worden bevorderd.

A.3.3. In zeer ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat het middel ongegrond moet worden verklaard om andere motieven. Hij merkt in de eerste plaats op dat de bestreden bepaling geen enkel retroactief karakter vertoont. Volgens de rechtspraak van het Hof betekent de toekenning van een retroactieve werking aan een rechtsregel in beginsel dat die regel van toepassing is op de rechtsverhoudingen die ontstaan en definitief volbracht waren vóór de inwerkingtreding ervan. De bestreden bepaling, die op 1 juli 2014 in werking is getreden, is echter pas toegepast op situaties die zich hebben voorgedaan na de inwerkingtreding ervan en *a fortiori* na de bekendmaking ervan. Zij is niet van toepassing op en druist geenszins in tegen rechtsverhoudingen die zijn ontstaan en definitief zijn volbracht vóór de inwerkingtreding ervan. Zij brengt de bevorderingen die reeds zijn toegestaan op grond van de vroegere wetgeving niet in het geding, zoals in de parlementaire voorbereiding van de wet wordt gepreciseerd. Alleen de bevorderingen die na de inwerkingtreding van de bestreden wet zouden plaatshebben, zullen dus worden onderworpen aan de nieuwe geldelijke loopbaan van de verzoekende partijen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet nog niet het vereiste aantal dienstjaren hebben verricht om te kunnen worden bevorderd en die niet beschikten over enig verworven recht op die bevorderingen. Een wet kan immers niet als retroactief worden beschouwd door het enige feit dat zij van toepassing is op situaties die zijn ontstaan onder de gelding van de vroegere wet en die voortduren onder de nieuwe wetgeving, in zoverre geen enkel verworven recht vóór die inwerkingtreding is ontstaan. Een verworven recht mag niet worden verward met de verwachting om na verloop van een bepaalde tijd een recht te verkrijgen. De Ministerraad merkt overigens op dat het individuele genot van de weddeschalen van de verzoekende partijen behouden blijft. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt duidelijk dat de weddeschaal die een persoon vóór de inwerkingtreding van de wet genoot, behouden blijft totdat die persoon eventueel wordt bevorderd of van graad verandert na 1 juli 2014. Aangezien de bestreden bepaling de reeds toegekende bevorderingen en/of de bestaande weddeschalen niet in het geding brengt, vertoont zij geen enkel retroactief karakter en bepaalt zij alleen voor de toekomst.

In nog meer ondergeschikte orde merkt de Ministerraad op dat het beginsel van niet-retroactiviteit van de wet niet absoluut is en dat het retroactieve karakter van wetskrachtige normen in sommige omstandigheden wordt aanvaard. Uit de rechtspraak van het Hof blijkt dat een wetskrachtige norm een retroactieve werking kan hebben wanneer die werking verantwoord is door uitzonderlijke omstandigheden.

De Ministerraad onderstreept ten slotte dat, hoewel het Hof het beginsel van rechtszekerheid reeds heeft geformuleerd als een algemeen rechtsbeginsel, zowel de Raad van State als het Hof van oordeel zijn dat de ambtenaren van de overheidsdiensten geen aanspraak kunnen maken op een verworven recht op het behoud van de bevorderingsvoorwaarden vervat in een wet of een koninklijk besluit. Het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst impliceert immers dat die voorwaarden door de wetgever kunnen worden gewijzigd zonder dat uit die wijziging een discriminatie kan ontstaan. De wetgever heeft niet op discriminerende wijze afbreuk gedaan aan het beginsel van rechtszekerheid, aangezien de verzoekende partijen het individuele voordeel van hun weddeschalen behouden en in staat waren het gevolg van het verloop van de tijd voor hun vlakke loopbaan te voorzien. Alleen een bevordering, toegestaan na de inwerkingtreding van de bestreden wet, zal hen onder het toepassingsgebied van die wet doen vallen. Zij zijn op de hoogte van dat feit en zullen derhalve de gevolgen van die bevordering kunnen voorzien wanneer die plaatsheeft.

Bovendien behoort het tot de vaste rechtspraak van het Hof dat de wetgever zijn beleid vrij kan wijzigen en geenszins ertoe gehouden is te voorzien in overgangsbepalingen wanneer hij beslist een beleidswijziging in te voeren. De wetgever is niet ertoe gehouden in overgangsmaatregelen te voorzien wanneer hij een nieuwe wetgeving aanneemt die een impact kan hebben op de situaties die zijn ontstaan onder de gelding van de vroegere wet, maar die voortduren na de inwerkingtreding van de nieuwe wet. De opheffing van de overgangsmaatregelen vervat in artikel 171 van de wet van 25 april 2007 en het feit dat dergelijke maatregelen niet zijn overgenomen in de wet van 10 april 2014 ressorteert onder de discretionaire bevoegdheid van de wetgever en heeft geen discriminerend karakter.

A.4. In verband met het gebrek aan nauwkeurigheid van het middel antwoorden de verzoekende partijen aan de Ministerraad dat zij de groep die zij vormen, vergelijken met alle andere Belgische burgers, die zelf onderverdeeld zijn in twee categorieën : de Belgische burgers die, in tegenstelling tot de verzoekende partijen, de naleving, door de wetgever, van artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek genieten en niet zijn onderworpen aan retroactieve wetten, en de Belgische burgers die zijn onderworpen aan retroactieve wetten, maar daarbij, in tegenstelling tot de verzoekende partijen, voorwaarden genieten die ervoor zorgen dat het beginsel van rechtszekerheid niet is geschonden, waarbij de retroactiviteit absoluut noodzakelijk is om een doel van algemeen belang te verwezenlijken.

In verband met de vergelijking van de groep van personen met de meerderheid van de burgers, antwoorden de verzoekende partijen dat de redenering van de Ministerraad niet kan worden gevolgd, daar die ertoe leidt de burgers het recht te ontzeggen om het bestaan van een discriminatie aan te voeren die slechts een beperkt aantal personen betreft. Het onevenwicht in omvang tussen de betrokken groepen kan niet beletten dat de door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geboden bescherming wordt aangevoerd; hooguit zou dat element vervolgens in aanmerking kunnen worden genomen in het kader van het onderzoek van het evenredige karakter van de bestreden maatregelen.

In verband met de vergelijkbaarheid van de categorieën van personen, antwoorden de verzoekende partijen de Ministerraad dat het argument niet relevant is, aangezien zij niet aanvoeren dat zij het slachtoffer van een discriminatie zouden zijn omdat de wetgever is opgetreden om hun geldelijke loopbaan te regelen. Zij voeren aan dat zij het slachtoffer zijn van een discriminatie omdat de wetgever hun situatie op retroactieve wijze zonder verantwoording wijzigt.

In verband met de ontstentenis van retroactiviteit van de bestreden wet en de verplichting om de verwezenlijking van een doel van algemeen belang te beogen, gedragen de verzoekende partijen zich naar het oordeel van het Hof. Zij zijn weliswaar van mening dat de bij de bestreden wet opgeheven bepaling hun een automatisch recht op de geldelijke vooruitgang toekende, zodat moet worden beschouwd dat de bestreden wet een retroactieve werking heeft. Zij merken eveneens op dat die retroactiviteit niet is verantwoord door de zorg om een doel van algemeen belang te verwezenlijken. De verzoekende partijen kunnen zich niet ontdoen van de indruk dat de gevolgen van de bestreden bepaling voor hun geldelijke situatie voortvloeien uit een vergissing van legistische aard en dat de wetgever nooit de intentie heeft gehad hun overgangsmaatregelen te ontzeggen die de opgeheven bepaling hun toekende. In dat verband merken zij op dat de tegenpartij niet aangeeft welk doel van algemeen belang de opheffing van de overgangsmaatregel zou beogen. Het staat evenwel aan het Hof zich uit te spreken over die elementen en te bepalen of de wet een retroactief karakter heeft en, zo ja, of dat retroactieve karakter al dan niet te verantwoorden is in het licht van de in het enige middel aangevoerde bepalingen.

A.5. De Ministerraad repliceert dat de opsplitsing van alle andere burgers in twee groepen niet volstaat om de groep van personen te preciseren teneinde een relevante vergelijking mogelijk te maken. De door die groepen beoogde burgers bevinden zich immers in zeer diverse situaties. De enen werken in de privésector, de anderen in de overheidssector, onder geldelijke regelingen die heel sterk kunnen verschillen. Het feit dat de bestreden bepaling *de facto* slechts een beperkte groep van personen beoogt, belet de verzoekende partijen niet een groep van personen te identificeren die zich bevindt in een situatie die vergelijkbaar is met de hunne, bijvoorbeeld de personeelsleden van andere griffies dan die van het Hof van Cassatie of andere personeelsleden van een overheidsentiteit die een vlakke loopbaan genieten, die vergelijkbaar is met de hunne, en overgangsmaatregelen hebben kunnen genieten.

De Ministerraad repliceert overigens dat het feit dat alleen het vermeende retroactieve karakter van de bestreden bepaling in het geding wordt gebracht, niet toelaat de vergelijkbaarheid van de door de verzoekende partijen aangevoerde situaties te verantwoorden.

De Ministerraad merkt voorts op dat hij moeilijk het nastreven van een doel van algemeen belang zou kunnen verantwoorden teneinde de wettigheid van het retroactieve karakter van de wet aan te tonen, aangezien die wet geen enkel retroactief karakter heeft.

De Ministerraad merkt ten slotte op dat de verzoekende partijen niet betwisten dat zij de vereiste anciënniteit om aanspraak te kunnen maken op de « automatische » bevordering niet hadden bereikt. Hij is bijgevolg van mening dat de wet geen afbreuk doet aan een verworven recht van de verzoekende partijen.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepaling en de context ervan

B.1.1. Artikel 38, 1°, van de wet van 10 april 2014 « tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatensysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen » bepaalt :

« In de wet van 25 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie, worden de volgende artikelen opgeheven :

1° de artikelen 170 en 171 ».

Het beroep is gericht tegen het voormelde artikel in zoverre die bepaling het voormelde artikel 171 opheft.

B.1.2. Vóór de opheffing ervan bij de bestreden bepaling luidde artikel 171 van de wet van 25 april 2007 tot « wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie » :

« Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van het tweede lid, behouden de eerste attaché, de attaché-hoofd van dienst en de directeur in de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie het voordeel van hun weddenschaal in uitdoving en behouden hun graad ten persoonlijken titel.

De attachés, in dienst op het moment van de inwerkingtreding van deze wet, die bij hun beoordeling bedoeld in artikel 287^{quater} van het Gerechtelijk Wetboek, de vermelding ‘ zeer goed ’ hebben gekregen, kunnen door de minister van Justitie worden bevorderd tot de opeenvolgende graden van eerste attaché, na minstens negen jaar dienst, van attaché-hoofd van dienst, na minstens achttien jaar dienst, en van directeur, na minstens vierentwintig jaar dienst ».

B.2.1. In de memorie van toelichting van de bestreden wet wordt vermeld :

« Via dit ontwerp wenst de regering een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel, naar het voorbeeld van de geldelijke loopbaan voor de personeelsleden van

het federaal openbaar ambt, in te stellen en op die manier het door de wetten van 10 juni 2006 [tot herziening van de loopbanen en de bezoldiging van het personeel van de griffies en de parketsecretariaten] en 25 april 2007 [tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie] tot stand gebrachte parallelisme te handhaven.

Het ontwerp van wet gaat op die manier over tot de kanteling van het loopbaanstelsel naar een nieuw stelsel waarin de evolutie van de geldelijke loopbaan nauw verbonden is aan het evaluatieproces, en er dus rekening wordt gehouden met de prestaties van de personeelsleden. De nieuwe loopbaan wijzigt fundamenteel de basisprincipes van het loopbaanbeleid. Tot nog toe maakten de personeelsleden vooruitgang in hun loopbaan op grond van een bepaald aantal gewerkte jaren en het slagen voor de test verbonden aan de gecertificeerde opleidingen die zij volgden. In het nieuwe systeem zullen medewerkers veeleer bezoldigd worden op grond van hun inzet en het behalen van opgelegde doelstellingen » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3404/001, p. 4).

B.2.2. De wetgever heeft in een « nieuwe oude loopbaan » voorzien « die van toepassing wordt op al wie voor 1 juli 2014 in dienst is en niet van niveau, klasse of statuut verandert » (*ibid.*, p. 5) :

« Op 1 juli 2014 behoudt elk personeelslid de weddeschaal waarin het op 30 juni 2014 bezoldigd werd en gaat het dus niet over naar de nieuwe geldelijke loopbaan zoals beschreven in punt B. hieronder. Wie slaagde voor een gecertificeerde opleiding behoudt eveneens de premie voor competentieontwikkeling tot het einde van de geldigheidsduur.

Wie op basis van het oude systeem een bevordering naar een hogere weddeschaal zou hebben gekregen, geniet op het einde van de geldigheidsduur van de gecertificeerde opleiding eveneens die bevordering in weddeschaal. Er wordt ook voorzien in die regel voor de A11 die A12 wordt zodra hij 6 jaar dienstanciënniteit in de weddeschaal A11 telt.

Voor de personeelsleden van wie de geldigheidsduur verstrijkt vóór 1 januari 2017, maar die geen bevordering in weddeschaal kunnen krijgen, wordt de premie voor competentieontwikkeling verder betaald tot 31 december 2016.

Behalve de hierboven vermelde hypothese, gaat het personeelslid, in het nieuwe systeem, niet meer over naar een hogere weddeschaal. In plaats daarvan worden er bonificaties toegekend. De eerste bonificatie wordt toegekend na 3 evaluaties met de vermelding ‘ voldoet aan de verwachtingen ’ of na 2 opeenvolgende evaluaties met de vermelding ‘ uitzonderlijk ’, voor zover het personeelslid sinds 1 juli 2014 een geldelijke anciënniteit van 2 en een half jaar of anderhalf jaar heeft. Concreet betekent dat dat het de eerste bonificatie kan krijgen op 1 januari 2016 (bij 2 vermeldingen ‘ uitzonderlijk ’) of op 1 januari 2017 (bij 3 vermeldingen ‘ voldoet aan de verwachtingen ’). Door een vermelding ‘ te verbeteren ’ of ‘ onvoldoende ’ wordt de toekenning van de bonificatie vertraagd » (*ibid.*, pp. 5 en 6).

B.2.3. Artikel 38 van de bestreden wet « heft sommige bepalingen van de wet van 25 april 2007 op die niet langer gegrond zijn, rekening houdend met de ‘ nieuwe oude loopbanen ’ die in hoofdstuk 5 inzake de overgangsbepalingen zijn ingevoerd » (*ibid.*, p. 20).

B.2.4. De commentaar bij de artikelen 45 en 46 van de wet vermeldt :

« De ‘ nieuwe oude loopbanen ’ worden niet langer georganiseerd volgens weddeschalen. Met andere woorden : de personeelsleden zullen op 1 januari 2014 [lees : 1 juli 2014] hun oude weddeschaal (oude weddeschaal voortgekomen uit de vorige hervorming of een andere oude specifieke weddeschaal) behouden. Er is dus geen kanteling naar de weddeschalen van de nieuwe loopbanen.

Deze oude schalen worden in twee verschillende bijlagen bij het ontwerp van wet gevoegd. De eerste bijlage omvat de ‘ oude weddeschalen ’, zoals bepaald in de artikelen 370 en 372 van het Gerechtelijk Wetboek en in bijlage III van het koninklijk besluit van 10 november 2006 betreffende het statuut, de loopbaan en de bezoldigingsregeling van het gerechtspersoneel, zoals zij van toepassing zijn voor 1 juli 2014. De tweede bijlage omvat de ‘ oude specifieke weddeschalen ’, zoals bepaald in de artikelen 171, 174 tot 178 van de wet van 25 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, inzonderheid de bepalingen inzake het gerechtspersoneel van niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie, en in bijlagen IV, VI en VII van voornoemd koninklijk besluit van 10 november 2006, zoals zij van toepassing zijn voor 1 juli 2014, alsook de weddeschalen bepaald in bijlage III van het koninklijk besluit van 19 maart 1996 houdende vereenvoudiging van de loopbaan en vaststelling van de bezoldigingsregeling van sommige personeelsleden van de diensten die de rechterlijke macht bijstaan » (*ibid.*, p. 23).

B.2.5. Tijdens de commissiebespreking heeft de minister gepreciseerd :

« In dat nieuwe systeem wordt meer belang gehecht aan de evaluatie doordat de overgang naar een hogere weddeschaal gekoppeld wordt aan het behalen van een aantal positieve evaluaties. Die bevorderingen zullen, ten opzichte van de bestaande regeling, versneld kunnen worden gedaan. De minister preciseert in dat verband dat het niet behalen van een positieve evaluatie ertoe leidt dat het betrokken personeelslid niet van een verhoogde weddeschaal kan genieten en ‘ blijft hangen ’ » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3404/003, p. 4).

Ten aanzien van het enige middel

B.3. Het enige middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek en met de beginselen van rechtszekerheid en niet-retroactiviteit. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij de attachés op de dienst

documentatie en overeenstemming der teksten van het Hof van Cassatie, in dienst op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet van 25 april 2007, belet te worden bevorderd in de rang van eerste attaché, attaché-hoofd van dienst en directeur, de aangevoerde bepalingen en beginselen schendt.

B.4. De Ministerraad is van mening dat de verzoekende partijen de groep van burgers die zich bevinden in een situatie die met de hunne vergelijkbaar is, onvoldoende nauwkeurig aangeven. Hij is derhalve van mening dat het middel vaag is en niet kan worden onderzocht.

In ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat het enige middel ongegrond moet worden verklaard wegens de niet-vergelijkbaarheid van de in het verzoekschrift tot vernietiging beoogde situaties.

B.5.1. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

Bovendien moet, wanneer een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie wordt aangevoerd, in de regel worden gepreciseerd welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken en in welk opzicht de bestreden bepalingen een verschil in behandeling teweegbrengen dat discriminerend zou zijn.

Die vereisten zijn ingegeven, onder meer, door de zorg om aan de andere partijen in het geding de mogelijkheid te bieden op de argumenten van de verzoekende partij te repliceren, waartoe een duidelijke en ondubbelzinnige uiteenzetting van de middelen onontbeerlijk is.

B.5.2. Wanneer een verzoekende partij, in het kader van een beroep tot vernietiging, de schending aanvoert van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met andere bepalingen of met algemene rechtsbeginselen die een fundamentele waarborg bevatten, bestaat het middel erin dat zij van oordeel is dat een verschil in behandeling wordt ingesteld doordat die fundamentele waarborg haar wordt ontnomen door de bepaling die zij

met het beroep bestrijdt, terwijl die waarborg voor andere rechtsonderhorigen onverminderd geldt.

Het middel wordt dus op voldoende duidelijke wijze uiteengezet. Uit de memorie en de memorie van wederantwoord van de Ministerraad blijkt overigens dat die het middel goed heeft begrepen en dus een dienstig verweer heeft kunnen voeren.

Bovendien gaat het om vergelijkbare categorieën.

B.5.3. De excepties worden verworpen.

B.6. Door het in B.1.2 aangehaalde artikel 171 van de wet van 25 april 2007 op te heffen, maakt de bestreden bepaling voor de toekomst een einde aan het stelsel van de vlakke loopbaan dat het personeel van de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie bleef genieten en onderwerpt zij dat personeel, zoals het geheel van het gerechtspersoneel, aan een nieuwe geldelijke loopbaan, naar het voorbeeld van die welke voor het personeel van het federaal openbaar ambt is ingevoerd.

Uit de in B.2.1 aangehaalde parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever de evolutie van de geldelijke loopbaan van het gerechtspersoneel nauw heeft willen verbinden aan het evaluatieproces en aan de inaanmerkingneming van de prestaties van de personeelsleden ten aanzien van de vastgestelde doelstellingen. Aangezien de nieuwe loopbaan de basisbeginselen van het loopbaanbeleid fundamenteel wijzigt, vermocht de wetgever redelijkerwijs te oordelen dat het niet was verantwoord om voor de personeelsleden van een dienst binnen het gerechtspersoneel een afwijkend loopbaanstelsel in stand te houden. De verzoekende partijen tonen daarenboven niet aan dat andere leden van het gerechtspersoneel een afwijkende loopbaanregeling zouden hebben behouden.

B.7. De wetgever vermag, zonder het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie te schenden, de geldelijke loopbaan van het gerechtspersoneel te wijzigen naar het voorbeeld van de hervormingen die met betrekking tot de geldelijke loopbaan van de federale ambtenaren werden doorgevoerd. De omstandigheid dat personeelsleden van de rechterlijke orde niet zonder meer met federale ambtenaren kunnen worden gelijkgesteld, belet niet dat de wetgever zich kan inspireren op de regels die op de laatstgenoemden van toepassing zijn

teneinde die welke op de eerstgenoemden van toepassing zijn, uit te werken, voor zover hij daardoor geen inbreuk maakt op de normen waarvan het Hof de inachtneming dient te verzekeren. Een dergelijke inbreuk wordt niet aangetoond, rekening houdend met hetgeen in B.6 is vermeld en met het feit dat de wetgever, in hoofdstuk 5 van de bestreden wet, in overgangsbepalingen heeft voorzien voor de personeelsleden die vóór 1 juli 2014 in dienst waren en die niet van niveau, klasse of statuut veranderen, zodat voor die personen in een « nieuwe oude loopbaan » wordt voorzien, zoals in de in B.2.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding wordt gepreciseerd.

B.8. De bestreden bepaling is daarenboven niet van dien aard dat zij op discriminerende wijze afbreuk doet aan de beginselen van rechtszekerheid en niet-retroactiviteit. Het is het gewone gevolg van elke wettelijke regel dat hij wordt geacht van onmiddellijke toepassing te zijn niet alleen op feiten die zich voordoen na zijn inwerkingtreding, maar ook op rechtsgevolgen van voordien voorgevallen feiten. Een regel kan slechts als retroactief worden gekwalificeerd wanneer hij van toepassing is op feiten, handelingen en toestanden die definitief waren voltrokken op het ogenblik dat hij in werking is getreden.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 19 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels